

Domstoladministrasjonen (Administrația de stat a tribunalelor)
Politiet (Poliția)

www.domstol.no
www.politi.no

ATUNCI CÂND SUNTEȚI MARTOR LA TRIBUNAL ÎNTR-UN PROCES PENAL

ÎNAINTE SĂ VĂ PREZENTAȚI LA TRIBUNAL

- Martorii sunt extrem de importanți pentru siguranța juridică a societății.
- Dacă poliția sau avocatul apărării consideră că este necesar ca dvs. să vă prezentați la Curte și să depuneți o mărturie, dvs. veți fi convocat(ă) în scris ca martor. Convocarea se numește citație.
- Dacă doriți, puteți lua legătura cu tribunalul cu câteva zile înainte și să rugați să vi se arate sala de judecată unde veți depune mărturia, așa încât să vă familiarizați puțin.
- Dacă sunteți convocat(ă) ca martor aveți obligația de a vă prezenta. Dacă nu vă prezentați de bună voie, puteți risca să fiți ridicat(ă) de poliție și adus(ă) la tribunal cu forța. Martorii care nu se prezintă pot de asemenea să fie amendați de către Curte.
- Dacă sunteți bolnav(ă) și sunteți de părere că nu vă puteți prezenta la Curte, Curtea poate să vă scutească de prezență, dar boala trebuie dovedită printr-un certificat medical. Cel care decide dacă vă veți prezenta este Curtea, nu medicul.
- Înainte de a vă prezenta la Curte, este bine să vă gândiți bine la ceea ce s-a întâmplat în legătură cu ceea ce veți declara. Este posibil să vă puteți îmbunătăți memoria citind notițe sau privind fotografiile ș.a. pe care le aveți de la episodul respectiv.
- Tribunalele au pus la punct un serviciu de sprijin pentru martori care le acordă acestora o grijă deosebită și îndrumări practice. Serviciul de sprijin pentru martori este prezent la tribunal.

CUM ESTE ORGANIZATĂ ȘEDINȚA CURȚII

- În Tribunalul de primă instanță, la fiecare proces penal participă trei judecători. Cel care conduce ședința Curții este Președintele completului de judecată, numit de obicei administrator, și este așezat în mijloc la masa completului de judecată. Acesta/aceasta este jurist(ă).

Ceilalți doi judecători sunt asesori (judecători laici). Numele celor care se prezintă la Curte ca judecători asesori sunt trase la sorți de către Curte dintr-o selecție desemnată de către Consiliul Comunal pentru a îndeplini un asemenea serviciu.

- În stânga boxei martorilor șade procurorul. Procurorul reprezintă statul și este angajat de către Parchet ca jurist de poliție sau avocat de stat. Acuzatul se prezintă cu avocatul care îl apără și șede în partea dreaptă a boxei martorilor.
- Dvs. trebuie să vă prezentați conform programării și să anunțați la recepție că ați sosit.
- În momentul când dvs. veți intra și depune mărturie procesul este în mod normal în curs de a se desfășura. În citație vi s-a comunicat în ce sală veți da depoziția dvs. de martor. Dvs. trebuie să așteptați în zona de așteptare din afara sălii de judecată până când veți fi însoțit(ă) în sală.

OBLIGAȚIA DE MARTOR

Cel care este citat ca martor are obligația să se prezinte și de a da o declarație la Curte. În unele cazuri martorul poate însă să fie scutit de obligația de a da o declarație. Aceasta se aplică martorilor care sunt rude apropiate cu acuzatul și martorilor care sunt rugați să răspundă la întrebări care pot duce la pedepsirea martorului însuși. Judecătorul va avea grijă ca regulile pentru dezlegarea de obligația de a depune mărturie să fie respectate. Procurorul poate să vă răspundă la întrebări despre obligația depunerii unei depoziții de martor. Contactați din timp poliția/procurorul.

CUM SE PETRECE ȘEDINȚA CURȚII

- Înainte ca dvs. să depuneți mărturie, procurorul și-a ținut cuvântul de deschidere, care este o prezentare succintă a cazului. În mod normal acuzatul a dat declarația sa și el sau ea a răspuns la întrebări din partea judecătorului, procurorului, și avocatului apărării.
- Dvs. nu veți putea deci să auziți declarația acuzatului.

Motivul pentru aceasta este că dvs. trebuie să dați o declarație care nu este influențată de tot ceea ce a fost scos la iveală în timpul ședinței Curții.

- Nu este sigur că veți putea să intrați în sala tribunalului exact la ora care a fost programată. Depinde de cât de repede se desfășoară declarațiile acuzatului și eventual altor martori. Fiți pregătit(ă) că va trebui să așteptați.
- Când este rândul dvs. să depuneți mărturie procurorul va veni să vă ia de pe culoar.
- Când intrați, judecătorul vă va îndruma spre boxa martorilor, care se află în mijlocul sălii. La început judecătorul vă va întreba cum vă cheamă, unde locuiți, etc. Mai departe veți fi rugat(ă) să depuneți un scurt jurământ că veți spune adevărul. Atunci când judecătorul vă întreabă dvs. răspundeți: „Jur pe onoarea și conștiința mea”.
- Acuzatul are dreptul să audă toate probele, și este de față în sală atunci când dați declarație. Dacă dvs. considerați că este extrem de neplăcut, puteți lua legătura cu procurorul cu câteva zile înainte de începerea procesului pentru a-i comunica acest lucru. În cazuri de excepție judecătorul poate atunci să decidă ca acuzatul să se așeze într-un alt loc, sau să părăsească sala atunci când dați dvs. mărturie. Acuzatului i se va transmite ceea ce ați declarat atunci când se întoarce înapoi în sala de judecată.
- Vă vor fi puse întrebări; întâi de către procuror și după aceea de către avocatul apărării. Judecătorul și judecătorii asessori au de asemenea ocazia să vă pună întrebări. Indiferent cine vă pune întrebarea, dvs. veți vorbi cu judecătorul.
- Este bine să vorbiți tare și clar, și să dați o declarație cât se poate de coerentă. Încercați să cuprindeți toate detaliile care se presupune că pot avea importanță pentru cazul în speță.
- Dvs. veți da o declarație verbală, și nu puteți să citiți o prezentare scrisă pe care o aveți cu dvs. Puteți însă să-i spuneți judecătorului că v-ați scris câteva idei principale, și să rugați să vi se dea voie să le folosiți ca un sprijin pentru memoria dvs.
- Trebuie să știți că acuzatul, procurorul și avocatul apărării au citit documentele de poliție. De aceea acuzatul știe în mod normal ce ați declarat dvs. la poliție. Cei trei judecători nu cunosc conținutul documentelor de poliție, de aceea ei nu cunosc ce ați declarat dvs. mai devreme poliției.
- Publicul are posibilitatea de a fi de față în timpul procesului dacă judecătorul nu a decis să-i interzică accesul.
- În mod excepțional Curtea poate decide ca un martor să depună mărturie ca un interogatoriu la distanță, adică

prin telefon sau prin transmisie video.

SPECIAL DESPRE MARTORI CARE SUNT PARTE VĂTĂMATĂ ÎN PROCES

Cel care a fost expus unei fapte penale este numit parte vătămată în proces. Partea vătămată și urmașii acesteia au dreptul să fie de față la ședința Curții.

Partea vătămată căreia i-a fost numit un avocat de sprijin de către Curte, va da în mod normal declarație înaintea acuzatului și de aceea se va prezenta imediat cum începe procesul. Poliția a elaborat broșura „Drepturile părții vătămate și ale urmașilor”. Aceasta se va putea găsi la poliție.

DUPĂ CE AȚI DEPUȘ MĂRTURIE

După ce ați terminat cu depoziția ca martor, dvs. puteți să asistați și să fiți de față la restul procesului dacă doriți.

Dvs. trebuie să luați loc pe banca publicului, în partea din spate a sălii. Ceea ce a mai rămas atunci, sunt eventuale alte depoziții de martori, prezentarea probelor scrise, și pledoariile procurorului și avocatului apărării.

ACOPREIREA CHELTUIELILOR

Martorii în procese penale au în mod normal dreptul să li se acopere cheltuielile de călătorie și să li se plătească o diurnă în conformitate cu Regulamentul de Stat pentru călătorii. Curtea vă va informa despre ce cheltuieli aveți dreptul să vi se acopere.

Dacă dvs. ați pierdut un venit de muncă din cauza faptului că ați depus mărturie, Curtea poate să vă despăgubească pentru această pierdere. Dvs. trebuie să prezentați o documentație scrisă asupra sumei pierdute, de ex. adeverință de la locul de muncă. Formularul pentru pretențiile de despăgubiri ale venitului pierdut îl puteți primi de la Curte. În mod normal cheltuielile de călătorie și despăgubirea pentru venitul de muncă pierdut nu vă sunt plătite la Tribunal, ci vi se vor transfera în contul bancar.

În anumite cazuri Curtea poate să decidă și că unui însoțitor al unui martor la Curte poate să i se acopere cheltuielile în același fel ca și martorului. Aceasta se poate întâmpla dacă martorul are nevoie de un însoțitor din cauza unui handicap fizic, unei boli, vârstei înaintate, altor slăbiciuni, sau din cauza altor motive speciale.

PENTRU INFORMAȚII SUPLIMENTARE

Verificați www.domstol.no. Acolo mai puteți și să găsiți un link pentru pagina de Internet a tribunalului local unde ați fost citat(ă). Aici veți găsi informații practice despre tribunal, prezentarea la Curte, parcare, etc. Verificați de asemenea pe www.politi.no.